

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában I. Ámon.

1942 október 28 szerda

Ára: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21 90. EJJEL 10-TÓL 23-48

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER
HÁVONTA 3 PENGO

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. EVFOLYAM, 244 SZAM

Fegyelmezett sajtót!

Irta: dr. Nagy Imre

Az elmúlt világháború legszomorúbb tapasztalata az volt az akkori központi hatalmak számára, hogy a sajtó fegyelmetlensége, felületes kezelése és a sajtó hatalmával való visszaélés megbontotta a háborúszakok népének egységét, széthúzás, egyenetlenkedés szításával legyengítették a belső front ellenálló erejét. Bebizonyított tény, hogy az 1918-as összeomlást az akkori szabadkőműves és zsidó sajtó lelkiismeretlen munkája idézte elő. Akkor is az 1916-, 17- és 18-as években azzal kezdődött a sajtó kártékony tevékenysége, hogy jelentéktelennek látszó belső kérdésekben indítottak vitákat, polémiákat, majd később mind szabadabban adtak hangot a háborús nehézségek feletti elkeseredésnek és az antiszemitikus munka lassanként azt eredményezte, hogy a nép ellenségként gyűlölte a sajtó vezetőit, az utca tömegei pedig egyenesen a fejét követelték azoknak a nagyjainknak, akiket később igazolt a történelem s ma is a nemzet martírjaiként tiszteljük és becsüljük őket. Így robbant ki nálunk is a gyászos októberi őszirózsás forradalom s az azt követő szegényteljes kommunista lázadás.

A múlt világháborúnak ez a lemoshatatlan szegényfoltja nem fog megisméllődni többé, elsősorban azért, mert úgy mi, mint hatalmas barátaink jóelőre gondoskodtak arról, hogy a sajtó hivatásának megfelelően százszázalékosan a hadviselés és a végső győzelem szolgálatába állítsák. Megtörtént nálunk Magyarországon is ez az átállítás. Jóelőre megtisztítottuk a magyar sajtót a lehetőség legmesszebbmenő határáig a nemkívánatos elemektől s ez a sajtó ma valóban a leg-elismereméltőbb ügykezeléssel teljesíti feladatát a belső hazai arcvonal egységének biztosításáért és a győzelemben meggyőződéssel hívó közvélemény megteremtéséért. Ennek a felkészültségünknek köszönhetjük, hogy ma már nincs Magyarországon egyetlen józan ítéletű ember sem, aki ne esküdne öntudatosan ennek a háborúnak ránkézve kedvező kimenetelére és ne vállalna bármilyen súlyos és kitaró áldozatot az Európát felszabadító harc befejezéséig.

De azért, mely ilyen alaposan előkészített fegyelmezett sajtóviszonyok mellett vivjük nehéz küzdelmünket a bolsevista örület és a kizsákmányoló demokráta világrend ellen, az sem volna helyes, ha most már kényelmesen öbetett kezekkel várakoznánk a győzelem sültgalambjának szánkba repülésére és nem tennénk meg mindent továbbra is, hogy a belső arcvonalnak ez az egysége és a sajtó fegyelmezettége meg ne lazuljon. Még a túlnyomóan megtisztított és minden nemzeti szolgálatra bebiztosított sajtóviszonyok mellett is előfordulhatnak kilengések, történelmek lapszusok, jó, vagy rosszhiszemű eltévelyedések s ezekre vigyázni ép olyan fontos nemzeti kötelesség, mint ahogyan az volt a háború megindulása előtt a sajtó átszervezése.

Hogy ezek az alapfeltételek kormányzati politikánkban döntő szerepet játszanak és hogy a felelős tényezők ma is éberben őrködnek a sajtószolgálat makulátlan kötelességteljesítésén, azt igazolja a legutóbb kiadott kormányrendelet, amely újabb kötelességeket ró a sajtóra az államférfiak megnyilatkozásainak közlésmódjáról és a magyarság helyes tájékoztatásáról.

A nagy kérdésekben a nemzet külpolitikai és hadvezetési problémáiban nem is lehet hajszálnyi véleménykülönbség sem a magyar sajtóban. Belső hétköznapi gondjaink pertraktálása során azonban itthon akár a fővárosi, akár a vidéki lapok egyrészében bizony tagadhatatlanul felbukkannak időnként fájdalmas disszonanciák, ezek pedig nem alkalmasak a feltétlenül szükséges közbizalom és a közönség nyugalmanak elmélyítésére. Ezeket a lényegtelennek látszó sajtóhangokat sem szabad elbagatelizálni.

Gondoljunk csak arra, hogy a múlt világháborúban is ilyen apróságok, csekélységek szellőztetésével kezdődött a közönség kitartásának és hangulatának kedvezőtlen irányba terelése. Az önmegtartóztatás, a gondok vállalása amúgyis mindenkinél bizonyos lelki erőt kíván meg. Ha most azután valami fájóbb kérdéshez elhibázottan nyúlunk hozzá, egyes kényszerű átmeneti nehézségeket felületesen és ferde megvilágításban tárunk a közönség elé, akkor ez csak olaj a tűzre, helytelen következtetésekre, újabb panaszkokra, rosszalásokra és végeredményben a nép ingerlésére vezet. Szabad és kell is módjával a közérdekű problémákkal foglalkozni, de mindig az igazságot tartva szem előtt.

Ha most például a debreceni tűzifakérdésben valaki a nyilvánosság előtt elgaloppozta magát, mert valótlan adatainak közlésével a közönség egy részét tévútra vezette és ezért egy másik, a közönség tájékoztatására hivatott lap részéről megérdemelt kioktatásban részesült akkor a közérdek szolgálata és a sajtóhivatás nem abban áll, hogy újabb helytelen beállításokkal tetézzék előbbi hibáját, hanem egyetemes nemzeti érdekből gyorsan és feltétel nélkül korigálni kell a hibát. Mert amint nem

Egésznapos, hatalmas bomba támadás Anglia ellen

Lelőtték az egyiptomi angol hadsereg főparancsnokának repülőgépet, — a tábornok súlyosan megsérült

Sztalingrádnál a nyugati Volga partiáig törtek előre a német csapatok — Afrikában egyre hevesebben tombol a harc — A Szovjet ellenségének tekinti Angliát is

Óriási arányú tengeri ütközetben négy amerikai repülőgépanyahajót süllyesztettek el

Berlin, október 27. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli:

Novorosszijszk térségben a német gyalogos kötelékek elkeseredett harcok után elfoglalták a Szovjet egyik páncéloskocsij árokállását.

Tuapszetől északra elvitt egy harckocsi harckocsi egy ellenséges magaslati állást és ennek során nagyrészt megsemmisítettünk egy bekerített szovjet ezredet.

Sztalingrádban sikeresen fo

latódnak az utcákért és házakért folyó szívós harcok. A városról délre az ellenség megismételte a hiábavaló tehermentesítő támadásait, amelyekben súlyos és véres veszteségeket szenvedett.

A keddre virradó éjszaka folyamán is hatatosan bombáztuk a vasútvonalakon, útakon és víziúton a Szovjet szállító közlekedését. Több tehervonat szétromboltunk és a Káspói nyugati részen felgyújtottunk. Illetőleg súlyosan megrongáltunk egy tartályhajót és 8 kereskedelmi hajót.

Berlin, október 27. (MTI) A Nemzetközi tájékoztató iroda jelenti: A Tereknel a német páncélos kötelékek, valamint a román hegyi csapatok jelentékenyen ki tudták használni megsemmisítő támadásuk nagy eredményeit. A légihaderőnek főleg sok kiserőd elpusztításban megnyilvánuló támogatása mellett folytatták bekerítő hadműveleteiket több szovjet hadosztály ellen. Ezek a hadosztályok most már a megsemmisítés előtt állanak.

Sztalingrád ipari város negyedében, a Vörös Október közmű és Kenyérgrár között német rohamcsapatok több házfőmből elfoglaltak és egészen a nyugati Volga partiáig törtek előre. Zuhánóbombázó és harcrepülőkötelékeink figyelmüket főleg a szovjetnek azokra az erőfeszítéseire összpontosították, amelyekkel a keleti partot igyekeztek megerősíteni, valamint azokra a megisméllő kísérletekre, hogy éjjelente erősítéseket, löszert és élelmiszert szállítsanak át a Volgán. Valamennyi kirakodóhelyet módszeresen szétromboltunk, egész sor kis és legkisebb vízijárművet is felgyújtottunk és a Volgához vezető utánpótlási útvonalakat állandó ellenőrzés alatt tartjuk.

Egésznapos bombatámadás Anglia ellen

Berlin, október 27. (MTI) A nemzetközi tájékoztató iroda jelenti, hogy az angol szigetország egész nap nagyszabású légiharcot élt át. Egész napon át nehéz és könnyű bombázók nagyobb kötelékei hevesen támadták Angliát és egész Dél-Anglia légiveszély alatt állott. A német repülők elsősorban a tengerparti és Themze torkolati hadfelszerelési üzemeket választották ki célpontul. A chathani állami hajógyár egyik nagy méretű bombát talált el és ott hatalmas pusztítást vitt véghez. A Themze torkolatban olyan hirtelen tűntek fel a német repülők az ott horgonyzó hajók felett, hogy a légvédelem még észbe se kapott. Egy támadás

Egy nap alatt 60 repülőgépet veszített a Szovjet

Október 26-án a szovjet légihaderő heves légiharcokban, valamint a légléharító ütegek találatai következtében hatvan repülőgépet veszített. Négy sajtó repülőgépet elvesztett.

Az egyiptomi csata változatlan hevesen folyik. Az ellenség újabb nagy erők harcbevetésével hétfőn hiábavaló kísérleteket tett a német-olasz páncélos hadsereg állásának átütésére. Az ellenség megint 111 páncélos harckocsi és 38 páncélos felderítő kocsit veszített. A német-olasz légihaderők mind erősebbé váló támadásokat intéznek az ellenség mögöttes összeköttetése ellen. A légiharcokban a német és olasz vadászgépek Észak-Afrika és a Földközi-tenger felett 14 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A német légihaderő a hétfői nap folyamán Dél-Angliában kiterjedt támadásokat intézett az ipari és hajógyári berendezések ellen.

volt igaz az, hogy Debrecennek sok tére elegendő felvágott tűzifája lenne tárolva erdőseibe, ugyanúgy hamis beállítás az is, mintha a város önként szabadon szabhatná meg, hogy évenként mennyi fát termeljen ki. A valóság az, hogy Magyarországon nemcsak Debrecen város, hanem az összes erdőtulajdonosok fakitermelésének rendjét törvény szabályozza, annak végrehajtását a földművelésügyi miniszter ellenőrzi az erdőgazgatóságok útján. A megszabott mennyiségnél többet egy erdőtulajdonos sem vághat ki. A vád tehát a város vezetését méltatlanul érte, hogy nem vágatott ki több fát. Sürgetni nagyobb mennyiségű fakitermelést a kormányzatnál lehet. Milyen más és igazságos beállítás lett volna tehát az, ha nem a debreceni vezetőséget szidalmazták a fakitermelés miatt, hanem a kormányzathoz fordulnak ilyen kérelemmel. De persze a kormányzat magától is tudta a kötelességét, mert ime alig 24 órával ezelőtt rendkívüli fakitermelési lehetőséget biztosított az erdőtulajdonosok számára.

Haszonlóan veszedelmes és kártékony a fizetések emelésének, különböző segélyek ügyének egyoldalú beállításában való szellőztetése is. ami szintén egy-egy közönségre hangulatának káros befolyásolását eredményezi. Ilyen kilengések miatt van szükség a sajtó fegyelmezettetésére s ha mi ezt szolid figyelmességként szövegtünk, abban nem muszáj feltétlenül olyan vásottgyermekként — mint aki rossz fát tett a tűzre —, egyébként jól megérdemelt megpaskolást látni és a köznyugalmat megzavaróan jajgatni, hanem egy kis önfegyelmével igyekezni a fegyelmezett sajtó szerepét betölteni. Ez a fegyelmesség az itthoni arcvonal minden munkását éppúgy kötelezi, mint a harctéren dicsőségesen küzdő hősvédeinket.

repülő megfigyeltte, hogy egy hajó feloldalt dőlt, egy másik menekülő kezdett. Dooverben lángbaborult egy gyárépület.

A déli parton fekvő Bognor közelében egy alacsonyan szálló DO 217 bombasorozata olyan alaposan talált el egy hadiüzemet, hogy a támadórepülők második feltűnése után a gyár nagyrésze már hatalmas láng-

gal égett. Ez alkalommal újra kitört a Dornier gépek féltényes tüzelő ereje. DO 217-et több angol gép megtámadott, de olyan eredményesen védekezett, hogy néhány támadója égve volt kénytelen alábukni és ezek valószínűleg a földre zuhantak, míg a német gépek sértetlenül tértek a hazai kikötőbe.

Heves harcok az egyiptomi fronton

Roma, október 27. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 884. sz. közlése:

Az el-alameini arcvonalon hétfőn is heves és kemény csata folyt és az ellenség újabb jelentékeny erők harobavetésével kísérelte meg soraink áttörését. 111 újabb ellenséges harcocsit és 38 páncélos gépkocsit pusztítottunk el.

Az október 26-i harcfolymán különösen kitűnt szívósságával és bátorságával a Trento 61. gyalogezred harmadik zászlóalja.

A tengely légiereje élénk tevékenységet fejtett ki az angol

arcvonalak mögött fekvő központok ismételt támadásában. Az olasz és német vadászgépek 15 repülőgépet pusztítottak el. A Földközi-tenger feletti vívott légi harcok is vadászaink javára végződtek, akik hét ellenséges repülőgépet lelőttek. Egy olasz felderítő repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

Nem tért vissza támaszpontjára az egyik tengeralattjáró sem. A legénység hozzátartozóit értesítettük. A Braccia di Apricena korvettkapitány parancsnoksága alatt álló egyik hajóegységünk elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. (MTI)

A Szovjet az angolokat is ellenségnek tekinti

Bern, október 27. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda közli: A Gazette de Lausanne ankarai beszámolói közül, amely nyíltan bírálja a Szovjetunió jelenlegi katonai és politikai helyzetét, valamint az oroszok magatartását az angolokkal szemben. Mindenekelőtt megállapítja a beszámoló, hogy a szovjet hadsereg vezetői már kételkednek a háború kimenetelében. Minthogy Németország stabilizálta keleti arcvonalát és biztosította utánpótlási útvonalait, így a távolság mindinkább az oroszok számára kezd nehézségeket jelenteni. A bizonytalanság másik oka az, hogy a szövetségesek szállítmányai erősen emaradnak az igéretük mögött. Az élelmezési nehézségek is nagyok. Azzal is tisztában vannak, hogy Sztalin grádöt elveszítnek kell tekinteni.

A Kremlnek az a véleménye, hogy a második arcvonal mindenekelőtt Angliának okozna súlyos veszteséget, úgyhogy a győzelem napján az angol katonai hatalom nem volna túlsúlyban az orosz katonai hatalom felett. Sztalin tisztában van vele,

hogy az angolok örömmel vennék mind az oroszok, mint a németek összeomlását s ez Oroszország feletti angol uralomra vezetne. Sztalin főcélja ennek következtében az, hogy megtartsa a Szovjet hatalmát és egyenrangú félként állhasson a szövetségesek oldalán. Az oroszok időnként szándékosan túlozzák helyzetük súlyosságát, hogy ezzel a szövetségeseket félrevezessék és a második arcvonal felállítására készítsék.

A tájékoztató ezután hangsúlyozza, hogy amennyiben a kaukázusi olaj német kézbe kerül az olyan fegyver lesz, amely elsősorban Anglia ellen irányul. Angliának a németek által történő bombázása nagy örömet okozna az oroszoknak.

Az oroszok és Anglia közötti viszonyról foglalkozva az orosz tájékoztató arra a megállapításra jut, hogy Oroszországban éppen olyan ellenséges érülettel viseltetnek az angolokkal, mint a németekkel szemben. — Ennek a ténynek az orosz-japán semlegességre való tekintettel különös jelentősége van. (MTI)

Felrobbantott lőszeres vonat

Az Asztrahántól Baszkankuncsakig vezető vasútvonalon bombateltalálattal kiskiklítottunk egy lőszerrel megrakott vonatot. A kocsi óriási robbanással repülte egymás után a levegőbe. Rendkívül nagyszékert érték el nagy hatású garai bombázóink a Kásp-tenger partján. Asztrahántól nyugatra a nagy területen szétágazó Volga torkolat-vidék átkutatása során egy 4 ezer tonnás tartályhajót, valamint több kisebb kereskedelmi hajót fedeztek fel. Ezek közül nyolcat felgyújtottak, a tartalék hajót pedig telitalálatok érték. A középső és az északi szakaszon annyira javult az időjárás, hogy az Imen-től délre

többhelyen ismét fellángolt a harcitévékenység. A légi fegyverem is több célpontot talált el a vasútvonalon és utánpótlási útvonalon. Nehéz és legnehezebb bombák telitalálatai elpusztítottak több pályaudvari átrakódóhelyet és nagymennyiségű élelmiszert és anyagokat rakat gyújtottak fel. Az egyik repülő megfigyelő egy több mint 100 járműből álló utánpótlási oszlop megsemmisítését jelentette. Hétfőn légi harcban és a légvédelmi tüzérség tevékenysége következtében hatvar szovjet gép pusztult el, míg a német veszteség mindössze egy gép volt.

Óriási arányú tengeri csata a Csendes óceánon

Tokió október 27. (Német, TI) Hivatalosan közölte 20 óra 30 perckor a császári haditengerészet:

Október 26-án hajnali éjszakaiig tartó csatában a Santa Cruz szigetektől északra elterülő vizeken hatalmas ellenséges hajóhadat folytatott harcokban elsüllyesztettünk négy repülőgépanyahajót, egy cirkálót és egy közleblő meg nem állapított bombahajót, megsemmisítettünk

megrongáltunk súlyosan három cirkálót és egy rombolót. Több, mint kétszáz ellenséges repülőgépet lelőttünk, vagy megsemmisítettünk.

A japán hajóhad vesztesége: két repülőgépanyahajó könnyebben megrongálódott és egy szintén könnyebben megrongált cirkáló. Ezek a hajók azonban továbbra is hajózásképes állapotban vannak és továbbra is részt vesznek a csatában. Negy-

Apollo filmszínház

A nagy sikerre való tekintettel továbbra is a:

Harmincadik

Eldadások naponta d. u.: 3—5 és 7 órakor. Pénztár d. e.: 10-től 12-ig, d. u.: 2 órától.

Lelőttek Atexander angol tábornok repülőgépét

Hadművelleti övezet, október 27. A Stefani Iroda külön tudósítója jelenti az eszaki-afrikai harcterről: Mint jó forrásból értesülünk, azt a repülőgépet, amelyről Alexander tábornok, az egyiptomi arcvonal főparancsnoka a hadműveleteket irányította, az egyik eszaki-afrikai repülőgépek találata érte, úgyhogy lezuhant. Az angol katonák a baleset színhelyére futottak és Alexander tábornokot repülőgépének roncsai között találták. Állapotáról még nem sikerült pontos értesülést kapni, bizonyos azonban, hogy hosszú ideig tartó gondozásra és nyugalomra lesz szüksége. (MTI)

Az angolok marsmatruhi kudarcá

Berlin, október 27. (Német TI) Kiegészítő jelentés az eszaki-afrikai harcokról: A német és olasz páncélos halsereg eszaki-afrikai elhárítási sikerével kapcsolatosan a véderő főparancsnoksága kiegészítésként a következőket közli:

A brit légi fegyverem számszerű fölénye ellenére az el-alameini arcvonalon a tengely-esapatok állásai ellen intézett támadásaival nem tudta megakadályozni a német és olasz repülőket abban, hogy az ellenség utánpótlására súlyos csapást mérjenek, ezért az ellenség október 26-ára virradó éjszaka az el-alameini állás mő-

gött partraszállással kíséreltek meg az áttörést. El celra kiképzett gyalogsági egységeket kellett volna gyorsnaszádókon Marsa Matruhtól keletre partraszállítani.

Az olasz harci repülők idejében felismerték ezt a vállalkozást. A tengely harci és zuhanó-harci repülőgépei ezután megtámadták ezeket a gyorsnaszádókat. Az egyik löszerez megrakott motorcsónak telitalálat után a levegőbe repült. A többi hajó, miután a repülők többet is súlyosan megrongáltak, kénytelenek voltak kelet felé visszavonulni.

Elkeseredett páncélos csaták Afrikában

Az el-alameini állásban ugyanakkor egész éjszaka és október 26-án tovább folyt a súlyos elhárító harcok. Az angolok brit tartalékok ellen intézett heves légitámadások ellenére erősítéseket hoztak. A várt arcvonalát azonban elmaradt, ehelyett tovább tartott a nyomasztó harcok ellen. Újabb súlyos páncélos csaták fejlődtek ki, amelyekben a tengely-esapatok bizonyították fölényesnek. A hadsereg köteleinek harcai alatt folytonosan he-

ves légi ütközetek fejlődtek ki. A tengertől Kattara mély földjéig és Marsa Matruhtól Alexandriáig a tegely haderői állandóan beavatkoztak a földi harcokba és bombázták az ellenséges arcvonalszakaszait. Nagyszámú löszerez és ellátási raktáron kívül 37 brit repülőgépet semmisített meg. Az angolok, bár nagymértékben harobavettek csapatokat, páncélosokat és repülőgépeket, eddig egy kitűzött támadási célpontjait sem érték el. (MTI)

Japán repülők csodálatos hősi önfeláldozása

Tokió, október 27. (Német TI) A császári főhadiszállás közli, hogy a japán haditengerészet egységei a Salamon-szigetek körüli harcokban augusztus 25. és október 25 között a következő eredményeket érték el:

Elsüllyesztették a Waspi 14 ezer 700 tonnás amerikai repülőgépanyahajót, három cirkálót, öt rombolót, hat tengeralattjárót, egy repülőgép-hordozót, egy cirkálót, egy tengeralattjárót, két szállítóhajót és egy aknaszedőhajót. Ezen kívül megsérült még egy repülőgép-hordozó. Lelőttek 403 ellenséges repülőgépet, 97-et pedig a földön szétromboltak, 19 nagy ellenséges bombázó súlyosan megrongálódott.

A japán haditengerészet e-eket a következő veszteségek érték:

Két cirkáló, három romboló, egy tengeralattjáró és két szállítóhajó megsérült. 26 japán repülőgép szándékosan vetette magát ellenséges célokra. 31 japán repülőgép megrongálódott, 78 pedig eltűnt. (MTI)

Új adóhivatali gyakornokok

Budapest, október 27. Illési Lajos debreceni lakost a szinevraljai és Végh Tibor debreceni lakost a rahói királyi adóhivatalhoz gyakornokokká kinevezte.

ÁLLAMTANÁCSOT ÁLLITANAK A POGLAVNIK MELLE

Zágráb, október 27. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A horvát kormány átszervezésével egyidejűleg Horvátországban államtanács néven különleges testületet létesítenek, amely közvetlenül a Poglavniknak van alárendelve és az a feladata, hogy az összes törvénytervezeteket kidolgozza és felülvizsgálja, a törvényekhez autoritativ magyarázatokat fűzzön és a törvényrendeleteket összhangba hozza. Ezenkívül az összes 500.000 kuna értékű meghaladó állami tranzakciók csak az államtanács beleegyezésével hajthatók végre. Az államtanács tehát tanácsadó testület, vagy szenátus szerepét tölti be. Tagjaivá nagyobb részben volt minisztereket neveztek ki, akik az átalakításkor kiváltak a kormányból, valamint olyan jogi szakértőket, akik nem voltak tagjai a volt kormányoknak, közülük Kriskovics ismert horvát jogtudóst.

Willkie rádióbeszédében ismét erőlyesen követelte a második arcvonalat

Washington, október 27. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Wendell Willkie hétfőn este egyórás rádióbeszédet intézett az amerikai néphez szovjetországai és ázsiai útjának tapasztalatairól. Beszédében Wendell Willkie elsősorban is a második európai arcvonal felállításának szükségességét és Sztalin támogatását hangsúlyozta.

Kifejtette, hogy Csangkajsek marsall támogatása is elengedhetetlenül szükséges, éppen annyira, mint az indiai kérdés megoldása. Wendell Willkie kifejtette, hogy a második európai arcvonal felállítása rendkívül sürős. Véleménye szerint a szövetségesek eddigi hadvezetése egyáltalán nem alkalmas arra, hogy bizalmat ébresszen a katonai és tengerészeti szakértők tudása iránt.

Willkie óva intette hallgatóit arról, hogy az Egyesült Államok és Anglia szövetségesének jóakarát kimeríthetetlennek tartásuk és megállapította, hogy a „jóakarát tartalva” már számos helyen kilyukadt. A legveszélyesebb lék Wendell Willkie szerint az, hogy az angolszások túikevés hadianyagot küldtek a szövetségeseknek.

Az indiai kérdéssel foglalkozva, Wendell Willkie megállapította, hogy India elsősorban is amerikai kérdés. Kijelentette Willkie, hogy az Egyesült Államok kormányának hallgatása következtében a távokeleti nép nagymértékben elvesztette az Egyesült Államokba vetett bizalmát.

Hangsúlyozta Willkie, hogy nem kíván az angol birodalom belügyébe beavatkozni, mégis szükségesnek tartja annak megállapítását, hogy a brit gyarmatok nem egyebek, mint maradványai a birodalmi gondolatnak és millió ember azon fáradozik, hogy ezt a maradványt a lehetőség szerint kisebbítse.

Az Egyesült Államoknak gondoskodnia kell arról, hogy megszűnjön

az első és második osztályú szövetséges megkülönböztetése. Nyomatékosan rámutatott arra, hogy India elsősorban is amerikai kérdés és az igazi vesztes Amerika volna, ha Japán meghódítaná Indiát. A fölpótszigi kérdést viszont brit kérdésnek mondotta Willkie, mert ha az Egyesült Államoknak nem sikerülne a filippineinek a megigert függetlenséget kiharcolni, úgy a vesztes elsősorban is a csendesóceáni világ.

Az amerikai-szovjet viszonyról foglalkozva Wendell Willkie sajnálatának adott kifejezést, hogy Washingtonban elmulasztották egy telihatalommal felruházott embernek Moszkvába való kiküldését. Eddig még egyetlen amerikai kormányképviselő sem volt Moszkvában és ez a magyarázata annak, hogy Churchill moszkvai látogatása alkalmával az Egyesült Államok nevében is kénytelen volt beszélni.

A FINN HADIJELENTÉS

Helsinki, október 27. (Német TI) Az október 27-i finn hadi-jeleltés többek között a következőket mondja:

A Finn-öböl keleti része feletti kifejlődött légi harcokban, a melyek során finn repülőgépek háromszoros számbeli fölényvel lelőttek három vadászgépet és két bombahajót.

Vígyszínház

PROLONGÁLVA! Tehát még ma 3—5—7 órakor is a vidám magyar film:

Gentryfészek

Fősz.: Tolnay Klári — Csontos — Vaszary Piri. Jón: „SZIRIUSZ” Jón!

Nagy Vilmos honvédelmi miniszter beszámolt a miniszterelnöknek a magyar csapatoknál tett látogatásáról

Budapest, október 27. Nagy Vilmos honvédelmi miniszter — mint tegnap már hivatalosan is jelentették — hétfőn visszatért a szovjet fronton küzdő magyar csapatoknál tett látogatásáról. A honvédelmi miniszter kedden délelőtt felkereste a miniszterelnökségen Kállay Miklós miniszterelnököt és másfél óras megbeszélés keretében tájékoztatást nyújtott útjának eredményéről, a magyar csapatok elhelyezési, felszerelési és utánpótlási viszonyairól. A honvédelmi miniszter egyébként ma délután a minisztertanácsban is beszámolt útjáról.

A hét valamelyik napján — hír — szerint — összehívják a MEP honvédelmi bizottságát és annak tagjai előtt a honvédelmi miniszter szintén ismertetni fogja útjának tapasztalatait.

Budapest, október 27. (MTI) A kormány tagjai kedden délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével rendes leti minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács folyamán Nagy Vilmos vezérezeredő honvédelmi miniszter beszámolt a keleti fronton harcoló honvéd csapatainknál, valamint a főhadiszálláson tett látogatásról.

Bonczos Miklós igazságügyi államtitkár, aki a külföldi magyarokat visszatelepítő kormánybiztosi minőségében jelent meg a minisztertanácsban, beszámolt az 1941 és 1942. évi telepítés eredményeiről, és vázolta a jövő feladatait. A minisztertanács, amely a továbbiakban folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott, a késő esti 5-akban ért véget.

Még ebben az évben megkezdődik a személyforgalom a szeretfalva-dédai vasútvonalon

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A székelyföldi vasúti hálózatot az anyaország vasúti hálózatába bekapcsoló szeretfalva-dédai vasútvonal építési munkái annyira előrehaladtak, hogy október 11-én összekapcsolták a vágányokat. Ezzel a Székelyföldnek az anyaország gazdasági életébe való bekapcsolása lényegében megtörtént. Az új vonalon egyelőre még csak a teljes befejezéshez hát-

ralévő építési munkákhoz szükséges anyagokat szállító anyagvonatok közlekednek. A tehervonatok menetrendszerű közlekedésére a hátralévő kisebb munkálatok gyorsabb befejezése érdekében csak később kerül sor. Mind ezeknek, mind a személyszállító vonatoknak a menetrendszerű közlekedése is még az idei év folyamán megkezdődik.

Zárórameghosszabbítást kér a szórakoztató és vendéglátóipar

Budapest, október 27. A színházi, mozgóképipari és vendéglátóipari érdekeltségek vezetői a Baross Szövetség kezdeményezésére értekezletet tartottak a zárórameghosszabbítás ügyében.

Az értekezlet egyhangúan magáévá tette az előterjesztést, amely a színházi és vendéglátóipari üzemek zárórájának meghosszabbítására vonatkozik.

A színházak részére fél 10 órai, a mozik részére fél 11 órai, a vendéglők és kávéházak részére éjjel 12 órai zárórát kérnek az érdekeltek.

Illetékes körökkel a tárgyalások már megkezdődtek.

A záróra meghosszabbítási

mozgalom egyelőre csak Budapesten került napirendre, de minden valószínűség szerint a vidéki városokra is kiterjed. Ez érthető is, hiszen a korai záróra közelebből érinti a debreceni színházat, mozikat és vendéglőket. Az emberek ugyan is éppen a korai záróra miatt nem járnak a vendéglőkbe és kávéházakba, amelyek nehéz helyzetbe jutottak. Mindenesetre jó volna, ha a Baross Szövetség debreceni szervezete is bekapcsolódna a budapesti mozgalomba és ha a fővárosban sikerül keresztülvinni a zárórameghosszabbítást, mindent el kell követni, hogy ezt a kedvezményt kiterjesszék a vidékre is.

Ma Nyiregyháza felől érkeznek Debrecenbe a budapesti vonatok

A két napig tartó módosított vonatjáratok érkezési és indulási időpontjai

A múlt napokban az Államvasutak igazgatóságától kapott értesülés alapján hirt adtunk már arról, hogy ezen a héten kedden és szerdán a Debrecen-Budapest közötti vasúti forgalomban lényeges változás történik.

A Budapestre Debrecen felé, de általában a Tiszántúrra irányuló vasúti forgalomban azért van a két napos módosításra szükség, mert értesülésünk szerint a Szolnok alatti Tisza hídon nagyméretű átalakítási munkálat folyik, amely megkí-

vánta, hogy a forgalmat erre a két napra az átalakítás alatt álló tiszahídról eltereljük, illetve kapcsoljuk a hidat a forgalomból.

Ennek egyik módját abban találta meg az Államvasutak igazgatósága, hogy a Szolnok és Szajol közti utasforgalmat erre a két napra, tehát tegnapi és ma autóbuszok beiktatásával tette lehetővé. Kedden tehát az egyetlen Debrecen felé induló vonat utasai autóbusszal jöhetnek csak Szolnokról Szajolra s onnan folytatták tovább-

útjukat a rendes vonatjáratral. A lényegesebb módosítás azonban a rendes vonatjáratoknak más irányba való eltérítésében volt és van még a mai napon is. Ez a módosítás pedig azt jelenti, hogy a Budapestre 14 óra 20 perckor Debrecenbe érkező és innen 14 óra 30 perckor Máramarosziget felé menő személyvonat Rákos, Miskolc, Szerencs és Nyiregyháza érintésével 14.32 perckor érkezik Debrecenbe és innen a rendes időben folytatja útját Máramaroszigetre.

A Besztercéről 5 óra 02 perckor Debrecenbe érkező és Budapest felé 5 óra 30 perckor induló vonat 5 óra 30-kor ugyan csak Nyiregyháza, Szerencs, Miskolc és Rákos érintésével érkezik meg a budapesti nyugati pályaudvarra 12 óra 18 perckor.

A Budapest nyugati pályaudvarról 6 óra 15-kor induló és Debrecenbe 11 óra 40 perckor érkező máramaroszigeti sebesvonat Nyiregyháza felől 12 óra 40-kor érkezik Debrecenbe és azonnal folytatja útját Máramarosziget felé.

Ezek szerint tehát az a meglepő eset fordult elő két napig, hogy a várt vonatok éppen az ellenkező irányból futottak be a debreceni állomásra. A forgalomban a két napos lényeges változtatás semmi jelentős zökkenést nem eredményezett, mert a vonatok a módosított időpontban menetrendszerű pontossággal beérkeztek. A rendes vasúti forgalom csütörtökön reggel áll helyre, amikor a szolnoki hidatépítési munkálatok előreláthatólag befejeződnek.

Szombaton érkeznek meg a svájci válogatottak

Budapest, október 27. A Magyar Labdarúgó Szövetség tájékoztatásul közli, hogy a most kiadott miniszteri rendelet alapján szabadjegyeket sem a hatóságoknak, sem egyéneknek a válogatott mérkőzésekre kiszolgáltatni nem áll módjában.

A svájci labdarúgó szövetsége kedden értesítette a MLSZ-t, hogy csapata szombaton délután a bécsi gyorsautóval érkezik Budapestre. Lehetőség, hogy a svájci válogatott labdarúgók még aznap délután kimenek a pályára edzésre.

A Zenekedvelők Körének kamarazene estje

Megleponen kiesi érdeklődés fogadta a Zenekedvelők Körének a Kollegium felsegélyezése javára rendezett évadnyitó kamarazene-estjét. A hangverseny kedden délután a Déri Múzeum előadótermében tartott meg a berlini Kamarahármas, Julius Dahlke, Walter Schultz és Alfred Richter künön német művészek részvételével.

A három kiváló német zenész már nem ismeretlen Debrecenben. A kitünően összeállított műsor keretén belül Beethoven, Händel, Schuman, Schubert, Weber válogatott darabjait interpretálták megejtő készséggel. A kisszámú közönség végig hozzáértő lelkesedéssel fogadta a rendkívüli zenei élményt. Egyénileg Dahlke zongorajátéka állítható kamarazene-virtuoz magasságig, eisorangú volt azonban a kettősök és a hármas művészi teljesítménye is. Talán — elkésett megjegyzés — egy jobb zongorát is lehetett volna állítani.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

JEANETTE MAC DONALD és NELSON EDDY főszereplésével:

UJHOLD

Zenés, énekes, romantikus történet. Világíróadók! Előadások: 5 és 7 órakor.

Ma délelőtt érkezik Debrecenbe Fáy István államtitkár a kormányzógyűrés doktoravatására

Szerdán délelőtt a Tisza István Tudományegyetemen lesz Váczy Dezső sub auspiciis gubernatoris doktoravatása. A Fáy István kultuszállamtitkár jelenik meg az avatáson.

Fáy István szerdán délelőtt egyenesen a központi egyetem-

re megy, ahol az egyetemi tanács élén a rektor fogadja. — Megjelenik a fogadáson a város polgármestere s főispánja is. Az ünnepélyes avatás fél 1 órakor kezdődik. Az államtitkár még a mai nap folyamán továbbutazik Debrecenből.

Kivégeztek két szökött katonai rabot, akik az elsötétítés alatt betöréseket követtek el

Székesfehérvár, október 27. A székesfehérvári katonai fogházból fél évvel ezelőtt megszökött Greksa István és Balog Dezső. Ez a két ember rövid pár hónap alatt tizenhat betörést és lopást követett el, a bűncselekmények közül többet a légvédelmi elsötétítés ideje alatt hajtottak végre. Október 10-én a csendőrök elfogták Greksát. A székesfehérvári katonai törvényszék statáriális bírósága október 15-én a honvédség kötelékéből való kicsapásra és kötelék általi halálra ítélte. Az ítélet azonnal végre is hajtották. Most kézrekerült Greksa bűn-

társa, Balog Dezső is, aki felett tegnap ítéleztett a rögtönítélő bíróság. Délután 4 órakor hirdették ki az ítéletet: Balogot ugyancsak a honvédség kötelékéből való kicsapásra és halálra ítélték. Az ítéletet este 6 órakor hajtották végre.

Elsötétítés alatt elkövetett betöréses lopás miatt egy harmadik vádlott állt még a rögtönítélő bíróság előtt: Csörög Miklós bicskei lakos. Ügyét azonban a rendes bíróság elé utalták, mert nem volt bizonyítat, hogy a bűncselekményt valóban az elsötétítés alatt követte el.

Részletes jelentés Lunde norvég kultuszminiszter halálos autószerencsétlenségéről

Oslo, október 27. Gulbrand Lunde norvég kulturális és népevelésügyi minisztert vasárnap éjszaka feleségével együtt halálos autószerencsétlenség érte. A miniszter szombaton és vasárnap Aalesundban tartózkodott a Nationalsamling gyűlésén, ahol elsősorban tartott beszédet. Onnan igyekezett vissza autójával, amióh szerencsétlenség érte. Norvégia újjárendezése után Lunde miniszter 1940 szeptember 24-én először mint államtanácsos került a kulturális és népevelésügyi osztály élére, majd egy évvel később e tárca miniszterévé nevezték ki és 1942 február elején Quisling miniszterelnök az új kormány megalakításakor is megtartotta. Az eddigi, még meg nem erősített jelentések szerint az autószerencsétlenség a következőképpen történt:

A miniszter gépkocsiját Aalesundból hazafelé Andasnessnél Vaage kompállomásnál át akarták szállítani a Romsdals-fjordon. A kocsis első kerekai már a kompon voltak, amikor megállapították, hogy a komp és a part között kis kőz maradt és az autó nem tud felhajtani. A komp vezetője még közelebb akarta irányítani a kompot a parthoz, de tévedésből eleinköz irányba indult, úgy hogy az autó, amelynek fékjei nem voltak meghúzva, a fjordba zuhant. Az elől ülő sofőr és egy norvég államtanácsos, aki szinten a kocsiiban ült, az utolsó pillanatban kigurított és megmenekült. Jelenleg mindketten kórházban vannak. Lunde miniszter és felesége, akik a csomaggal tele hátsó kocsiiban ültek, a kocsival együtt elmerültek és megfulladtak.

Turóczy Zoltán püspök hazaérkezett Finnországból és nyilatkozik hivatalos utjáról

Nyiregyháza, október 27. Néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy Turóczy Zoltán tiszakerületi evangélikus püspök, aki tökéletesen bírja a finn nyelvet, hivatalos küldetésben északi rokonainkhoz utazott, az első finn bibliafordítás háromszázéves jubileumára. Utjáról ma hazaérkezett vissza és székielnyen, Nyiregyházaán a sajtónak a következőket mondotta:

— Csak egyik célja volt utamnak, hogy résztvegyek a finn nyelvű biblia Turku városában lefolyt centenáriumián. Még a „letétől-talpig” háborúban álló finn nemzetet is hatalmasan megmozgatta ez az egyházi ünnep, hiszen az első finn Szentírás egyúttal a nemzeti nyelvnek s a valóságossággal annyira átitatott finn léleknek is diadalát jelképezi. Hangsúlyozni kívánom — jegyezte meg Turóczy püspök —, milyen jóleső melegséggel halmoztak el utamon mindvégig a mi nagyszerű finn atyáinkat. Magán a turkui ünnepen mindjárt a megnyitót s az első köszöntőket ulán a magyar delegátust hívták fel szóásra és egészen szokatlan nagy figyelemmel hallgatták. — Másik megbízatásomnak ugyan csak boldogan tettem eleget: két-
ezernegyszáz finn nyelvű Ujtesta-

mentumot vittem ki s nyújtottam át Björklund finn evangélikus tábori püspöknek, a finn katonák közli szétosztásra. A magyar egyházi és közösségi ajadékal adott 2400 biblia mindegyikébe magyar nemzetiszín-szegélyű betélap került, a magyar címerrel és azzal a felirással, hogy ezt a magyarok küldik a velünk közös harcban álló testvéreinknek.

— Kitüntető szíveséggel fogadott Ryti Risto finn államelnök. Mint a kihallgatáson jelenvolt egyik finn állami méltóság mondotta: a rendkívül komoly és hallgatag finn államfő régóta felkeseredett fel úgy, mint amikor a magyar püspökeket találkozt. Az elnök úr hosszasan érdeklődött a magyar viszonyok iránt, nagy bensőséggel, kérdezősködött Kormányzónk felől és aláhúzólan emelte ki, mennyire örül, hogy a faj rokonság mellett az egyházi kapcsolatok is mind szorosabba fűződnek a magyarsággal. Különös fontosságot tulajdonít annak, hogy — mint magát kifejezte — „a nagy és erős magyar nép egyre fokozódó érintkezést tart fenn messze északi nemzettestvéreivel.” Elénk megelégedés hangján szólt a magyar leventék finnországi látogatásáról is.

A felsőházi törvény módosítása a felsőház előtt

Budapest, október 27. A felsőház kedden délelőtt 11 órakor báró Perényi Zsigmond elnöklésével ülést tartott, amelynek napirendjén az országgyűlés felsőházáról szóló 1926. évi XXII. tc. módosításáról és kiegészítéséről, valamint a visszavont területekkel kapcsolatban a felsőház szervezeteire vonatkozó szükséges államrendelkezésekről szóló törvényjavaslat tárgyalása szerepelt.

Az elnök az ülés elején kegyeletes szavakkal emlékezett meg a napokban elhunyt báró Inkey Pál felsőházi tagról, akinek emlékét megőrizték az ülés jegyzőkönyvében.

Ismerette a miniszterelnök a gróf Teleki Tibor elhunytával megüresedett koronaári állás betöltése iránt folyamatba tette a hivatali eljárás.

Az elnök ezután ismertette Borhy György megalapítóját, kinek mentelmi jogát a Ház nem függesztette fel. Ezután áttértek a felsőházi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Báró Kass Albert előadó ismer-

tette a javaslatot és kiemelte, hogy a felsőház a maga hivatalának megvalósításán áll, de lépést kell tartani az elrettel, rajta kell tartani a kezét a nemzeti társadalom útjában.

A visszavont területek felsőházi képviselőit gondoskodni kell, addig is, amíg ezek a területek újra eszoritlanul meg nem kezdhetik a maguk autonóm életét a törvényhatóságokban.

A felsőház és a képviselőház együttes üléséről az úgynevezett országos ülésről szóló törvény meghozataláról meg volt a számbeli egyenlőség a két Ház között, de a képviselőház tagjainak száporítása nagyobbarányú volt és ma már több mint százal kisebb a felsőházi tagok száma, tehát egy országos ülés esetén hiába keresné a felsőház a maga súlyának érvényét, a kiegyenlítés nem mutatkozna meg.

Az előadó felszólalása után még néhány hozzászólás hangzott el, majd a vita Keresztes-Fiszer Ferenc belügyminiszter felszólalása után véget ért.

A MÁV. szabályozta a faküldemények rakodási és elviteli határidejét

A MÁV közlést adott, ki, amely szerint a kocsiakománnyú áruként fuvarozott faemlékek forgalmában a rakodási időt illetve elviteli határidőt úgy a rendes, mint a keskeny nyomtávú vasutakon három nappal előbb állapította meg.

A rendelkezés hatálya kiterjed a MÁV áruújszabásában felsorolt bányafa-, gömbölyűfa- és tűzfaküldeményekre, a bányafazárda kivételével, továbbá az ugyancsak az áruújszabás-

ban felsorolt bándolt, ácsolt, hasított, illetve fűrészelt faküldeményekre.

Ugyancsak ma jelent meg a kormány 6220. számú rendelete arról, hogy az 1942/43. évi fatermelési időnyre az erdő tulajdonosának rendkívüli felhasználást lehet engedélyezni. Az engedélyezés tárgyában a földművelésügyi miniszter, illetőleg felhatalmazása alapján az erdőigazgatóság határoz.

Vigaszverseny és díjkiosztás a Pénzügyi kuglizóban

Nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében tartotta meg a Pénzügyi Tisztviselők Tekedő és Sport Egyesülete a vigaszversenyt, melyet a Homokkert és a Városi Adóhivatal csapata vívott meg s ez a Városi Adóhivatal győzelmével végződött. A városi adóhivatal csapata, mely a versenyek során nagy erkölcsi sikert aratott, versenyről versenyről állandó fejlődésről tett tanúbizonyságot. Odáig, mindent felülmúló energiával és igazi sport szízzel vitték magukat a küzdelembe és annyira fejeztek a verseny folyamán, hogy az amatőr versenyző csapat mellő versenyfőrsá lett a többi résztvevő csapatoknak és igen vezélyes helyzeteket teremtett meg.

A vigaszverseny után történt meg az egyéni verseny és a csapatversenyek díjainak kiosztása.

Az ünnepélyes díjkiosztáson a pénzügyi csapat elnöke teljes számban megjelent élükön dr. Vajthó Lajos m. kir. pénzügyigazgató elnökkel. A megjelentek sorában ott voltak Szilágyi Antal pénzügyigazgató h. dr. Butkay Kálmán p. ü. tanácsos, dr. Tarján Oszkár HEV főtanácsos, Molnár Sándor HEV főpénztáros, Szekerák Jenő a Kassai Sörgyár igazgatója, Galambos Jenő a Dréher Sörgyár igazgatója, v. Nagy Kálmán középisk. tanár, h. igazgató, mint a pénzügyiek elnökei tagjai. A résztvevő egyesületek képviselőiben Molnár József elnök a Szárnyaskerek képviselőiben, Hamza József szakosztályvezető és Csomor Imre h. szakosztályvezető a Dohánygyár képviselőiben, Bódi Sándor a Homokkert képviselőiben, Rácz József adóhivatali csapatának képviselőiben és természetesen a versenyben résztvevő összes csapat tagjai.

Dr. Vajthó Lajos m. kir. pénzügyigazgató amellett, az előadó be-

szédében üdvözölte a megjelent csapatok képviselőit és a közönséget. Beszédében rámutatott arra az igazi sport szellemében megrendezett versenyben elért sikerekre, mely csak úgy volt lehetséges, hogy minden résztvevő egyesület igazi magyar akarattal tett eleget kötelezettségének, mely összejártja a sport útján minden magyar embert. Üdvözölte a Szárnyaskerek csapatát és annak képviselőiben megjelent Molnár József elnököt abból az alkalomból, hogy ez évben másodikban megrendezett versenynek az első díjat úgy a csapat, mint az egyéni versenyben megérdemelten megnyerték.

Hogy a verseny ilyen sportszerűen sikerült, abban a legnagyobb érdeme van a leglelkesebb munkatársának, Harsányi Alfréd m. kir. állampénztári főosztályvezető, ki ideig és fáradságot nem kímélve mindenkor a versenyzők rendelkezésére állt.

Beszéde végén kiosztotta az egyéni győzteseknek a szép tiszteletdíjakat. Az egyéni versenyben első helyen végzett Molnár Sándor (Szárnyas), II. Bódi Sándor (Homokkert), III. Csáki Gyula (pénzügy), IV. Csontos József (Szárnyas) és V. Szabó Pál (Szárnyas).

A csapatversenyben I. a Szárnyaskerek csapata, II. a Dohánygyár csapata és III. a pénzügyiek csapata. A vigaszversenyt mint már előbb említettük a Városi Adóhivatal csapata nyerte. A Homokkert csapata, amely a IV. helyen végzett, kis szerencsével jobb helyezést is elért volna azonban egyenlő pontaránya mellett a pénzügyiek csapata nyerte el a III. helyezést, mivel az ütött fa aránya jobb volt.

A résztvevő egyesületek nevében Molnár József a Szárnyaskerek csapatának elnöke köszönte meg az üdvözítő szavakat. Beszédében rá-

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

mutatott arra, hogy csak nálával tud megemlékezni a rendező egyesületről, hiszen ők tették lehetővé azt, hogy a versenyben ez évben már másodikban résztvehettek. Köszönte azt a magyaros vendégzertetet, amellyel fogadták őket és amivel lépten-nyomon találkoztak.

Dr. Tarján Oszkár HEV főtanácsos igen szellemesen megemlékezett a múlt versenyeiről és igen értékes összehasonlításokat tett, melyeket a résztvevők nagy tetszéssel fogadtak. Megállapította azt, hogy ilyen lelkes vezetéssel lehet csak ilyen szép, minden tekintetben sportszerű versenyt rendezni, mint ahogyan azt a Pénzügyiek tettek.

Bódi Sándor, a Homokkert csapatának vezetője hangulatos énekszámai után, melyek nagy tetszést arattak, a résztvevők záróáig együtt élték a jólsikerült estét.

Dr. Vajthó Lajos m. kir. pénzügyigazgató-elnök megköszönte a Szekerák Jenő és Galambos Jenő sörgyári igazgatók által készíttelt felajánlott vigaszverseny díszletdíját a két hordó sört, melyet a leghangulatosabb körülmények között fogyasztottak el a vendégek.

Végül Rácz József városi adóhivatali, mint a városi adóhivatal csapatkapitánya köszönte meg a szíves vendéglátást és azt a sok szeretetet, melyet a versenyek során tapasztalt. A városi adóhivatal csapata tréning hiányában pusztán csak a baráti és az összejártozandóság elve alapján állott ki erre a versenyre és hogy jobban nem tudott eredményeket elérni, azt csak annak lehet betudni, hogy sem a pálya, sem pedig tréningidő neme állott rendelkezés-

re. Harsányi Alfréd, mint a vendéglátó egyesület és a verseny rendezője és jegyzője, megköszönte a szíves részvételt a csapatoknak és igen meleg barátságos hangulatban ért véget a szép ünnepség.

A dán király állapota

Kopenhága, október 27. (Német T.) X. Keresztély dán király betegsége idejére Frigyes trónörökösre ruházta át az uralkodási teendők gyakorlását. A dán király állapotáról kedden orvosi közleményt adtak ki, amely szerint a király állapota lényegében változatlan. Erőbeni állapota azonban estefelé valamivel jobb, semmiféle döntőfordulat nem állt be. Lehet azonban, hogy még ingadozások várhatók. (MTI)

Ley a Ducénél

Roma, október 27. (Német T.) Ley dr. birodalmi szervezési vezető, akit a Duce kedden fogadott, ez alkalommal ányújtotta Mussolininek a Führer személyes üzenetét. A Venetia palotában az olasz közvélemény a fasizmus 20 éves jubileumára érkezett német nemzet szocialista küldöttséget rendkívüli szívélyességgel fogadta. (MTI)

Roma, október 27. (Stefani) Ciano gróf külügyminiszter kedden délután fogadta Ley dr.-t és a német nemzet szocialistapárt, valamint a német frontharcosok küldöttségét.

KERJE MINDEN NAP újságárúástól és dohánytűszedében a

Tiszántuli Déli Hírlapot

Elsőnek közli a legfrissebb eseményeket. Naponta fél 2 órától mindenütt kapható.

Letárgyalták a bizottságok a kultusz-tárca költségvetését

Budapest, október 27. MTI jelenti: A képviselőház pénzügyi és közoktatásügyi egyesített bizottságai kedden délelőtt megkezdték a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének vitáját. Gömböly Dénes részletes előadói ismertetése alapján megvitaták a költségvetés egyes elemeit.

A vita során felszólalt Mester Miklós, Szabó Zoltán, Rapcsányi László, Tóth Balázs, Szabó Gyula, Csipák Lajos, Szecezy István, Szakács Pál, Hokky Károly, Rácz Kálmán, Mikó Imre, Palló Imre, Laky Dezső, Hóman Balint, Festetics Domokos, Benes Zoltán, Korányi Elemer, vitéz Imre Béla és Gesztelai Nagy László.

Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter minden címság a költségvetést elfogadta.

nél külön választott az elhangzott felszólalásokra.

A képviselőház pénzügyi és közoktatásügyi egyesített bizottságai kedden délután Temesváry Imre és Balás Károly elnöklésével folytatták a kultusz-tárca költségvetésének tárgyalását. A délutáni vita során felszólalt Mikó Imre, Laky Dezső, Mester Miklós, Csipák Lajos, Szakács Pál, Péter, Pál Árpád, Donath György, vitéz Várady László, Rajcsányi László, Tóth Balázs, Teleki Béla gróf, Czermann Antal, Benes Zoltán, Hokky Károly, Szabó János, Rácz Kálmán, Hovszky János, Molnár Lajos, gróf Apponyi György, Szabó Gyula és Vitéz Béla.

Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter az egyes címeknél részletesen választott a felszólalásokra. A bizottság a költségvetést elfogadta.

A GYŰLKÖS HID

Sárospatak, október 27. Tóth János sárospataki gazdálkodó feleségével késő este a Bodrog hídján keresztül igyekezett hazafelé. A hidon hirtelen útást éreztek. Az asszony átért a hídon, de a férfi holtan rogyott össze. Megállapították, hogy

fődelési, vagy szigetelési hiánya miatt villanyárammal telítődött a hid. Ez okozta a szerencsétlenséget. Tóth cipőtalpa dróttal volt átkötve és a nedves időben ezért nem tudott megmenekülni. (MTI)

Szörnyű tömegszerencsétlenséget okozott egy tévedés

Kassel, október 27. (Német T.) Súlyos szerencsétlenség történt Kasselben, amikor egy tanító 25 diákkal egy több napig elzárva becsapott bomba töltése mellett elhaladt. A bombatöltés mellett egy kishalomban elzárva csillagot aya-got vett észre. A tanító meg akarta semmisíteni azt a bombamaradványt, amikor azonban

gyufával meggyújtotta a bomba maradványát, hatalmas láng csapott fel és megsebesítette a tanítót és valamennyi gyermeket. A tanító, aki tévesen magányosnak tartotta az anyagot, két nappal később belehalt sérülésébe, ezenkívül 11 kislányt nem lehetett már megmenteni. A többiek állapota súlyos.

Wannenmacher berlini professzor előadása a fogszu keletkezéséről a debreceni Orvosegyesületben

A Debreceni Orvosegyesület rendkívüli ülésén Wannenmacher Jenő professzor, az egyik berlini stomatológiai klinikának igazgatója tartott előadást a fog szöveteinek, közelebbről a fog zománcának anyagcserejéről és ezzel kapcsolatban a fogszu keletkezéséről.

Dr. Kettesy Aladár orvosegyesületi elnök megnyitó beszédében méltatta Wannenmacher professzor érdemeit, aki a Deutsche Gesellschaft für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde vezetője. Csak német nyelvű volt alkalma a Debreceni Orvosegyesületnek Euler professzor a breslaui egyetem stomatológusát vendégül látni, aki szintén nagy nevet vívott ki magának a német tudományos életben. Különös örömet jelent ez a látogatás is a debreceni egyetem legújabb klinikájának a stomatológiai klinikának és annak illusztris vezetőjének. dr. Csilléry András professzornak.

Dr. Kettesy Aladár megnyitó szavai után Wannenmacher professzor előadásában kifejtette, hogy a fogszu csak a 18-19. század óta okoz nagyobb problémát. A fogszunak az újabb időben való rohamos elterjedését elsősorban a civilizációval járó megváltozott táplálkozással magyarázza. A fogszu elsősorban a rosszul táplált fogakat támadja meg, a fogak gyenge fejlettsége mellett azonban igen nagy szerepet játszik az

ny állapota is. Wannenmacher professzor vetítettképekkel mutatta be a fogszu kifejlődését és ennek kapcsán kitért annak egyéb okaira. Előadásának zárószavaiban hangsúlyozta, hogy a fogszu megelőzésében a rendszeres fogápolásnak is van némi szerepe.

Az ülés végén az orvosegyesületi elnök köszönetet mondott az egyetem nevében is a berlini professzornak, aki a mai néhez közlekedési viszonyok között is talált alkalmat arra, hogy Debrecenben előadást tartson, mellyel a magyar-német kulturális együttműködésnek nagy szolgálatot tett. Az előadás után Wannenmacher professzor tiszteletére vacsora volt az Arany Bika vendéglőben, melyen az orvostudomány professzorain kívül számos debreceni orvos vett részt.

Csokonai Színház

Szerdán C),
csütörtökön B)
hérléthen

Szép az élet

A szatirikus, mulatságos
Vaszary-vigjáték
bemutatója!

A besurranó tolvaj 1700 pengőt lopott a gépliókból

Különös besurranó tolvajlás egyben indította meg a nyomozást a debreceni rendőrség. Vreicht László ószeres, Kiszási-utca 15. szám alatti lakos feljelentést ismeretlen tettenest ellen, aki egy észrevétlen pillanatban behatolt nyitott lakásába és onnan 1700 pengőt lopott el. A pénzt a varrógép fiókjában tartotta Vreicht László, mert azt gondolta, hogy ott van a legbiztosabb helyen, hiszen ott senkisémet keresi. Számításában azonban tévedett, mert valószínűleg a helyzettel és a körülményekkel ismerős

egyén felfedezte a pénz rejtékhelyét és igyekezett a legelső alkalmat megragadni, hogy elemelje azt onnan. A tolvaj kihasználta azt a pillanatot, mikor Vreicht Lászlóék nem tartózkodtak a lakásban, valami ürüggyel benyitott a házba, s mikor látta, hogy odabent senkisémet tartózkodik, egy hirtelen mozdulattal elemelte az 1700 pengőt. A feljelentés alapján a csendőrség erélyes nyomozást indított meg a tettes kézrekerítésére.

Ma lesz a gyümölcsgyűjtőnap DEBRECENBEN

A gyümölcsstermelők Debreceni és Hajdúmegyei Egyesülete a Gyümölcsstermelők Országos Egyesületének kezdeményezésére a Magyar Vöröskereszt Debrecen városi fiókjában közösen rendezte a gyümölcsgyűjtőnapot. A gyűjtés egész nap tart. Aki ad, a sebesült honvédeknek ad!

A gyűjtési napon bármilyen mennyiségű és minőségű, fogyasztásra alkalmas gyümölcsöt készséggel fogadjanak. Gyümölcsmegváltásként készpénz adományok is beküldhetők. A gyűjtőnap egész nap tart. Aki ad, a sebesült honvédeknek ad!

Csak úgy adott szalonát, ha fűszert is vásároltak tőle

A debreceni törvényszéken az uszorbíróság ifjú Farkas Gyula hajdúsamsoni hentes és fűszeres ellen indított bűnügyben most tartotta meg a fővárgyalást. A királyi ügyész az árdragító visszaélés kísérletével vádolta ifjú Farkast, aki állítólag a múlt év augusztusában egy asszonyt, akinek a férje éppen huzamosabb időre mezsei munkába indult, csak úgy akart szalonát adni, ha fűszert is vásárolt.

Védekezett, hogy tíz deka szalonát mindenkinek adott, ezen felül azonban nem mért ki, csak olyan vásárlóknak, akik a fűszert is nála vették s ezeket a vevőket akarta biztosítani a szalonnaellátás terén. A tanúhíhallgatás és szembesítés alapján az uszorbíróság megállapította a vádolt bűnösségét és ezért ifjú Farkas Gyulát 150 pengő pénzbüntetésre ítélte, amiben úgy a vádolt, mint a vádhatóság képviselője megnyugodtak, így az ítélet jogerős.

Kóbor cigányok malacot loptak a kondából

Szemán János gazdálkodó, monostorpályi lakos a múlt nap huszonöt süldő-malacot hajtott be Debrecenbe. Mikor megérkezett a vásártérre, összeszámolta ismét a malacokat s legnagyobb csodálkozására egy malac hiányzott. A huszonnégy malac eladásá után Szemán János gazdálkodó a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki el-

lopta a malacot. A gazdálkodó elmondta, hogy útközben egy nagyobb cigánykaravánnal találkozott, az a gyanúja, hogy míg ő falujelűekkel beszélgetett, valahogy elhajtották a kondából a malacot. Szemán János kára 120 pengő. A rendőrség megindította a nyomozást a malacotlovas kézrekerítésére.

Gandhi-módra, pokrócba göngyölve kísérték be a rendőrségre egy öngyilkosjelöltet

Nem mindennapi eset történt tegnap Debrecenben. Tar Gábor Szedes-utca 23. szám alatti lakó 34 éves földműves kora hajnalban kiment fürdeni a hőtörzs Acsádi-úti levezető árkába, mert nagyon kintozta a ruha. Furdás után, amikor fel akart öltözni, megdöbbenve vette észre, hogy ruhája nincsen sehol s ő maga anyaszült meztelen maradt. Nyomban segítségért kiabált, s a közelben lakók megszánták Tar Gábort. Kölesönöztek neki egy pokrócot, hogy legalább abban hazamehessen. Tar Gábor azonban nem gondolt a hazamenetelre. Anyjára elkísérítette az ismeretlen tolvaj gaztette, hogy a víregházi vonat elé akarta

vetni magát. Öngyilkossági szándékát azonban nem sikerült megvalósítani, mert idejében észrevették s átadták Tar Gábor-t a rendőrszemnek, aki a Gandhihoz hasonló, pokrócba göngyölt embert saját érdekében bekísérte a rendőrségre. Tar Gábor itt elpanaszolta esetét s feljelentést tett az ismeretlen ruhátolvaj ellen. Közben a pokróc gazdája is megérkezett a rendőrségre s így Tar Gábornak meztelenül kellett megvárni a rendőrségen, míg a rendőrségi értesítés alapján hozzátartozói ruhát vittek neki. Tar Gábor egyébként lemondott öngyilkossági szándékáról.

MARCIA SU ROMA

Nemcsak minden ember, hanem minden nép is a maga szerencséjének kovácsa. Amelyik ember vagy nép kiejti kezéből a saját sorsának intézését, áshatja is már magának a sirt. Vagy ha ő maga nem akarja, megássák helyette az ellenségei. Bizonyos, hogy az állandó feszültség állapotában egyetlen ember és egyetlen nép sem élhet hosszú ideig. Ha sokáig feszítik a húr, egyszer mégis csak elszakad. Ezért látjuk a történelemben is, hogy szinte minden századnak más-más nemzete a hőse. Egyesek lesüllyednek, mások felemelkednek. A XVI-ik században világhatalomra emelkedett spanyol nép rövid tündöklés után visszahanyatlott a homályba.

A XVII-ik század Franciaország fénykora a napkirály alatt. A XVIII. és a XIX. században a világhegemónia az angolok kezében van. Le kell számítani a XVIII-ik század végén és a XIX. század elején körülbelül két évtizednyi időt, amikor tagdhatatlanul ismét a franciák diktáltak Európában, sőt az egész világon I. Napoleon alatt.

A XIX-ik század végén és a XX-ik században erős versenytársaként lépnek fel Angliával szemben Németország és az Amerikai Egyesült Államok. A legnagyobb hatalom és a döntő szó mégis az angol világhatalomnál maradt. A legyőzhetetlennek tartott flottára támaszkodva nem igen akadt egyetlen állam sem, amely Anglia harározott akaratának ellene mert volna szegülni.

De egyszer a legnagyobb erő is elerem, a legenergiusabb ember is megtorpán és a leghatalmasabb állam is kifárad. Viszont a pihenő népekben új energiák halmozódnak fel és új akaráskor feszülnek. Akarva nem akarva át kell adni az intézkedés és a cselekvés jogát azoknak, akik jobban bírják erővet és kitartással.

A mostani háború befejezése után Angliának is le kell mondania arról a vezető szerepről, amelyet a nemzetek együttesében betöltött. Nem kétséges, hogy a győztesek cselekvő hatalomra lesznek. De Anglia világhatalma már most is annyira ingatag, hogy kiegyezéses béke esetén is vége annak.

A földet nagy eltérékre osztják fel s e nagy eltérések egyikének vezető hatalma minden bizonyra Olaszország lesz. Képesíti erre az a duzzadó erő és minden akadályt elsöpörő akarat, amelyet Mussolini és a fasizmus ébresztett fel és tett hatalmassá az olasz népben.

A világ csodálatára méltó ez a változás csak lelki újjászületés útján mehetett végbe. S ennek a lelki újjászületésnek legfontosabb kezdő dátuma: 1922 október 28-ika.

Ezen a napon vértelen forradalom zajlott le az olasz félszigeten. A mindenfelől Rómába tördülő körülbelül százezer főnyi fasizta puszta megjelenésével Mussolini kezébe adta Olaszország kormányát. Az olasz király nem hallgatott a régi politikuskok riasztó szavaira, hanem a saját szerető szívére és a nép fia (egyszerű kovácsmester volt az apja Mussolininek) nevezte ki miniszterelnöknek.

Ennek a kinevezésnek csodálatos hatása támadt az örvény szélén álló Olaszországban. Helyreállott a kommunizták által felbolygatott rend felvették üzemüket a tulajdonosok által bezárt vagy a rendbontó munkások által elfoglalt gyárak. Megszilárdult a fegyelem a rendőrség és a hadsereg sorában. Megnyugodott és rendes munkája után látott a polgárság stb. stb.

Mussolinival új aranykora kezdődik Itáliának. Megjavították a törvényeket. Megszüntették a társadalmi ellentéteket. Megelégedést és tisztességes megélhetést biztosítottak az alsóbb rétegeknek. Lerakták

alapját az új olasz világhatalomnak.

Mindezt csak egy hatalmas szellem vezetése alatt vihette végbe egy olyan nép, amelynek fiában egészséges volt még a lélek és az erkölcsi érzék. És az olasz népben az volt. Itália századokon át nem alkotott egységes birodalmat. Apró államokra szakadozott az olasz nép, amelyek csak egymással torzalkodtak a pihenés hosszú ideje alatt. Ha nem az elített századok folyamán új energiák nőttek és új célok sarjadzhattak ki az olasz lélekben.

Ezek az energiák máris a magosba emelték Olaszországot és az olasz népet. Hogy meddig tart az emelkedés, azt most már ki sem lehet számítani.

Temérdek jel mutatja már, hogy az olasz nemzet a magyar nemzetnek igaz és őszinte barátja.

Nekünk magyaroknak pedig mindig a becsület és a hűség volt világitó tornyunk azon a zátonyokkal teli tengeren, amelyen a nemzet hajója legalább másfélszer év óta halad.

A Marcia su Roma ünnepe minden érzésünk az olasz nép mellett van. Adjon az Isten a barát nemzetnek győzelmet, gazdagságot és hatalmat. A barátaink boldogulása a mi boldogulásunk is.

CSOBÁN ENDRE
az Olaszbarátok Debreceni Montí Körének elnöke.

Egy szoptató anyának akarja drágábban adni a tejet, ezért árdragítás miatt elzárásra ítélték

A debreceni törvényszéki uszorbíróság előtt árdragító visszaélés vétsége miatt vádlottként állott Kiss Lászlóné, született Kupás Lili halápi asztalozó, aki a vád szerint a múlt évben hat hónapon keresztül állandóan hordta a tejet egyik debreceni családhoz. Novemberben azonban minden előzetes bejelentés nélkül megtagadta a tej hordását. Hatóság kijelentette, hogy nem tudja továbbra is 32, hanem csak 36 fillerért szállítani a tejet. Ezt a bejelentését pedig éppen akkor tette, amikor tudta, hogy családjában egy újszülött gyermek is van, akinek életfontosságú volt a mindennapi megszokott tej.

Árdragító visszaélés vétsége miatt került tehát a törvényszék elé Kiss Lászlóné, aki azzal védekezett, hogy ő nem követelt el árdragítást, mert csak kért, de nem kapott többet a tejért, mint máskor. A törvényszék ennek ellenére bizonyítottuk látta az árdragítás fennforgását s ezért Kiss Lászlónét 15 napi elzárásra és száz pengő mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős, mert a vádlott fellebbezést jelentett be.

Huszonkét kiló vajat loptak el a vámospércsi tejszövetkezetből

Vakmerő lopás és betörés történt az elmúlt napokban Vámospércsen. Mint most a csendőrség jelenti, éjszakai idején ismeretlen tettesek feltörték a vámospércsi tejszövetkezet elosztó helyiségét.

ben pedig mindent megmozgattak, feldartak, azonkívül nagyobb zsákmánnyal megkezdte, távoztak. Mint az alapos vizsgálat során megállapítást nyert, a tejszövetkezetből elloptak mindenekelőtt 22 kg. túlbvaját, amit éppen szállításra készítettek elő, azonkívül a kezipénztárban lévő pár pengő apró váltópénzt, továbbá egy tejesvedret, mérlegműlyeket, irattáskát, egy fatalpú cipőt és még más apróságot. A kár meghaladja a 250 pengőt.

Este még Rác István kezelő gondosra elraktározta a szállítás előtt álló vaját, a kezipénztárt is megszámlolta, majd bezárta az üzemet, amelyre kívülről két lakatot helyezett.

A helyszíni vizsgálat megtörténte után a vámospércsi csendőrség erélyes nyomozást indított az éjszakai betörők kiletének megállapítása és kézrekerítésük végett.

Érdekes előadások a református férfiak jövő vasárnapi konferenciáján

A református egyház missziói bizottsága és az egyetemi egyházkörzet november elsején, vasárnap délután 5 órai kezdettel az egyetemi templom termében rendkívül magas színvonalú konferenciát rendeznek „Református Debrecen” néven a helybeli ref. férfiak számára. Az illusztris előadók sorában első helyen dr. Makkai Sándor egyetemi tanárt látjuk, akiről köztudomású, hogy annakidején az erdélyi Férfiszövetség megalakításával óriási léppéssel vitte előre a férfiak körében a református öntudat és hivatás korszerű kialakítását. Makkai professzort régóta szeretetébe fogadta a debreceni reformátusság; úgy ismerik meg, mint akitől minden alkalommal nagyon sokat lehet tanulni. Amikor a rendezőség kérésére elvállalta azt, hogy az intelligencia számára rendezett nagy találkozó előadást tartson, az egyház hí tagjainak ezzel igen nagy örömet szerzett.

ról fog beszélni. Ugyancsak széles körben ismert a harmadik előadó is, dr. Csobán Endre városi főlevéltáros is. Diákszövetségi és kulturális alkalmakkor mindig az élen látjuk. Most azonban már előadást tárgyanál fogva is külön érdeklődésre számíthat személye. Arról fog beszélni, hogy a református férfiak gondolkodásmódjának kialakításában milyen változásokat idézett elő a két világháború közötti idő. Az általa felvetett probléma azonos tehát annak a generációnak a hitbeli problémájával, amely most a vezetőpozíciókban tevékenykedik.

Másik illusztris előadó dr. Győry György m. kir. főügyész. Magasközéleti állásában sok elfoglaltsága mellett példamutatóan templomos, minden jóért lelkesedő férfinak ismerünk meg őt Debrecenben. A konferencián a „református összefogás-

Az érdeklődést jellemzi az, hogy az érdekes tárgyakhoz hozzászólás vagy kérdésfeltevés formájában többen bejelentették már részvételüket s minden jel arra mutat, hogy a vasárnapi találkozó el fogja émi kitűzött célját; tisztább öntudatot és több hitet fog eredményezni.

A konferenciát Uray Sándor lelkipásztor, a missziói bizottság elnöke nyitja meg és dr. Bacsó Jenő egyetemi tanár, az egyetemi egyházkörzet gondnoka zárja be. A kezdő rövid áhitatot Szenes László tartja.

A konferencián a „református összefogás-

Gyászrovat

Bódy Pál debreceni tüzfűtő-nyagkereskedő gyásza

Mely gyász érte Bódy Pál debreceni szén- és tüzfűtő-nyagkereskedőt. Édesapja, Bódy József Nógrádmegyei földbirtokos 81 éves korában elhunyt — Széchenyi-Halászában. Bódy József — mint a környék egyik tekintélyes földesura, élénk szellemű, repert játszó a megye életében. Huszonöt esztendőig tagja volt Nógrád vármegye törvényhatóság bizottságának s hosszabb ideig állott, mint községi bíró széchenyi-halászi élein.

Az elhunyt földbirtokos temetése esütörtökön délután lesz Széchenyi-Halászában. Bódy Józsefet a római katolikus egyház szertartása szerint a családi sírhelyén helyezik örök nyugalomra. A temetésre Debrecenből Bódy Pál és családja utazik Széchenyi-Halászába.

Bodolai Andrásné szül. Bagi Erzsébet 69 éves korában elhunyt. Temetése esütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemető 2. számú ravatalozójából, a római kat. egyház szertartása szerint, a Szent Anna-utca temetőjéből ugyanazonnap exhumált korábban elhunyt leánya és unokája hamvaival. Az engesztelő szentmise 29-én, délelőtt 9 órakor lesz. Lakás: Szent Anna utca 19. Gebauer cég rendezi.

Id. Antal Mihály nyug. városi tisztviselő 76 éves korában elhunyt. Temetése esütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Kölcsei-u. 11. Dankó temetkezés.

Mészáros Lászlóné, Rabuczky Erzsébet 37 éves korában elhunyt. Temetése esütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Eprekerti-u. 13/A. szám. Dankó temetkezés.

Kasza János 88 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakás: Bihari-u. 17. Pusztai temetkezés.

Lengyel János 70 éves korában elhunyt. Temetése esütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Borzovai-u. 8. Pusztai temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik szeretettel édesapánk, id. Dalmi Balázs elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelenének, ravatalára koszorúkat helyeztek ezúton mondunk köszönetet: Bánabos gyermekei.

Jodál Gábor képviselő belépett a Magyar Élet Pártjába. Jodál Gábor pártokivüli képviselő, ki Észak-Erdély visszatérése óta tagja a magyar törvényhozásnak, levelet intézett Lukács Béla tárcanélküli miniszterhez, mint a Magyar Élet Pártja országos elnökéhez és bejelentette, hogy a jövőben a Magyar Élet Pártja keretén belül óhajta törvényhozói munkásságát kifejteni.

Erőszakos módon akart örökséghez jutni két testvér. A pestvidéki törvényszék vitéz Somody-tanácsa kedden tárgyalta Bérés István és Bérés Károly tápiószági kizsákdák bűnügyét. A két testvér erőszakkal elhurcolta özvegy édesanyjuk bűntörvényszékét, hogy ez az az örökség, ami őket illeti. A bíróság a Bérés-testvéreket magánlakásért és zárolás vétségé miatt fejenként egyhónapi fogságra ítélte, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette. Ezzel függetlenül özvegy Bérés Istvánné polgári pert indított fia ellen.

Jelentékeny szénmegtakarítás az elhanyagolt tüzelőberendezések átalakításával

A háborús anyaggazdálkodás és a szénvel való takarékoskodás szükségessége aktuálissá tették a tüzelőberendezések racionalizálásának problémáját. Több értekezlet volt az utóbbi időben, miképpen lehetne ebben a vonatkozásban a legsürgősebben konkrét eredményeket elérni.

Még mindig akadnak ugyanis elhanyagolt tüzelőberendezések és így az értekezleteken az a vélemény alakult ki, hogy ezeknél szakértők felülvizsgálata és útmutatása révén aránylag kisebb átalakítással, vagy javítással jelentékeny szénmegtakarítást lehet elérni.

A jelenlegi rendkívüli viszonyok között, amikor a tüzelőberendezések teljes átalakítása, illetőleg modernizálása nehézségek ütköznek elsősorban ilyen gyakorlati szakértői útmutatás révén lehetne aránylag gyorsan kisebb változtatásokkal kedvező eredményeket elérni.

Az értekezleten az a vélemény alakult ki, hogy mint szakértők a

Gözkazánvizsgáló Egyesület mérnökei, az iparfelügyelők és az államosított mérnökök jöhetnek tekintetbe. Arról volna tehát szó, miképpen lehetne és kellene ezeknek a szakértelmét a tüzelőberendezések felülvizsgálatánál és javításánál a szénmegtakarítás érdekében hasznosítani.

Erre vonatkozóan különböző javaslatok készültek de szöbakerült egy anyaggazdálkodási műszaki szerv felállításának terve is.

A magánépitkezések tulajdonosai központi fűtést szeretnének berendezni, az anyaggazdálkodási bizottság azonban mint egyes szaklapok értesülnek, a magánépitkezések részére egyelőre nem utalnak ki kárót, mert a korlátolt számban rendelkezésre álló központi fűtés berendezési készülékek elsősorban a középépitkezések részére tartják fenn és pedig az építkezések fontosságának sorrendje szerint.

Az idegenforgalom tényezői Debrecenben

Írta: Wizer Fay Aladár

Alig van még egy olyan város szép hazánkban, ahol az idegenforgalmi fejlődés lehetőségeinek tényezői oly bőven adódnának, mint Debrecenben. Ugyanis az idegenforgalmi fejlődésnek okai általános viszonylatban lehetnek földrajzi, történelmi, tudományos, művészeti, vallási, ipari és kereskedelmi tényezők, végül helyi adottságok.

Ha földrajzi szempontból nézzük Debrecen, azt látjuk, hogy ez a város az erdővidék és fekete szántóföldek érintkezési határain létesült, tehát úgy az erdőgazdaság, mint a földművelőgazdaság fejlődése szempontjából a legalkalmasabb helyen. A város környéke nagy kiterjedésű erdővidék a fakitermelés és fűvelőmunkálás lehetőségeivel egyrészt ipari fejlődését jelent Debrecennek, másrészt vadászat és sport szempontjából idegenforgalmi fellendülést. A debreceni Nagyerdő közismert fogalom az országban, amely állandóan csábítja ide a sík alföldön élő belföldi idegeneket. Másfelől itt van a Hortobágy, Magyarország legnagyobb és legősibb pusztája, ami az állattenyésztés korlátlan lehetőségeit adja és amellyel idegenforgalmi szempontból felbecsülhetetlen érték. Az ingoványos nádaskalag telített Hortobágy szinte neregényi fészke a különböző vizsziárnyasoknak és ezeknek vadászására olyan nagy alkalom van itt, ami más vidéken fel nem található.

Debrecen városa egyrészt feltételezi a hortobágyi pusztát és mivel, természetesen gondoskodott arról, hogy a pusztát közepén megfelelő és minden igényeket kielégítő eljárást kapjon az odaérkező idegen.

De nemcsak vadászat szempontjából keresik fel Hortobágyot az idegenek, hanem magának a pusztának eredeti ősi szépsége, a családok délből lehetőszerű finom képzetek, a természetben látható ősi pásztorok mind olyan képek, amik nemcsak a belföldi, de a külföldi idegenek előtt is igen nagy vonzókörrel bírnak és csábítják a pusztát meglátogatására és ezzel nagymértékben fejlesztik a város idegenforgalmát.

Ha a történelmi szempontokat nézzük, nem beszélve az elmúlt századoknak Debrecennek kapcsolatos eseményeiről, amelyek leginkább csak megsárgult okmányok tanuskodnak a városi levéltárban, elég megemlíteni az 1848-49-iki szabadságharc sorsdöntő eseményeit, amikor a Kossuth-kormány Debrecenbe tette át székhelyét és az osztrák politika behatásának elviselhetetlen súlya alatt 1849. április 14-én a Habsburg-ház detronizációját. Ezek a történelmi napoknak emlékeket híven őrző a református Kollégium és a Déri Múzeum.

Tudományos szempontból a négy fakultással bíró gróf Tisza István Tudományegyetem és a 400 éves református Kollégium hozzá idevölő évről nemcsak a tanulni vágyó ifjúságot, de a Nyári Egyetem rendezésével újszólva az egész világot ifjúságot.

Művészeti szempontból legfontosabb idegenforgalmi tényező a Déri Múzeum, amely Magyarországnak legmodernebb vidéki múzeuma. Régészeti, néprajzi, kultúrtörténelmi anyaga, modern képtára, szobrai, éremgyűjteménye a maga nemében párhuzamos és állandóan vonzó művészet és tudomány iránt érdeklődő idegeneket.

Vallás tekintetében Debrecen a reformáció szülőhelye, ezért nevezik kálvinista Rómának is, a református Kollégium és templomai mind egy-egy élő hit, történelmi emlék, amelyek hirdetik a reformáció fejlődését az idegeneknek.

Van ezeken kívül Debrecennek természeti adottságából még egy felbecsülhetetlen értéke: a hőforrás, amely 65 fokos melegvízzel tűr fel és lehetővé tette termál- és gyógyfürdő létesítését, ami idegenforgalmi szempontból igen jelentős tényező.

Ha az elmondottakat figyelembe vesszük, arra a következtetésre jutunk, hogy Debrecen városára idegenforgalmi fejlődés tekintetében

Orgonahangverseny a Kollégiumban

Hir Keledy Tibor kolozsvári polgármester távozásáról. Erdélyi lapok beszámolóinak arról, hogy Kolozsvárról elterjedt hírek szerint Keledy Tibor polgármester, aki tudvaleg egy budapesti tanácsnok székéből került Erdély fővárosának élére, megváltik állásától és visszaköltözik Budapestre. Keledy Tibor többéves kolozsvári működése alatt igen sokat tett a város érdekében és igen rövid idő alatt igen népszerű lett a polgárság körében. Eppen ezért nagy sajnálkozással értesültek arról, hogy Keledy Tibor kolozsvári misszióját befejezettnek látja és átadja helyét a kinevezendő új polgármesternek. A város közönsége mindent elkövet, hogy Keledy Tibort maradásra bírja, de ezek a kísérletek eddig nem vezettek eredményre.

Kegeyem a katonai érdemeket szerzett egyéneknek. MTI jelenti: A hivatalos lap szerdai száma közli a Kormányzó Ur legfelsőbb elhatározását a katonai érdemeket szerzett egyének kegyelemben részesítése tárgyában. A hivatalos lap ezzel kapcsolatosan közli az igazságügyi miniszter, a belügyminiszter és honvédelmi miniszter végrehajtási rendeleteit is.

A Balkán-bizottság sajtóelője. A Magyar Külügyi Társaság Balkán-bizottsága hétfőn délután a Cariton szálló konferenciájában sajtóelője adott melyen résztvettek a fővárosi napilapok munkatársai. Villani Lajos bátor rendkívüli követ, Eötvösy Olivér, továbbá a Balkán-bizottság vezetői, Kállay Tibor ny. miniszter meleg szavakkal üdvözölte a napilapok munkatársait, majd vázolta a bizottság célkitűzéseit. Ezután Drucker György miniszteri titkár, a Külügyi Társaság eddigi teljesítményeiről és jövőbeli célkitűzéseiről beszélt.

Hatvanöt családi ház épül Martonoson. A kormány Martonos közönségben a Nép- és Családvédelmi Alap útján 65 házhelyet osztott ki. A telkeken ugyancsak a Nép- és Családvédelmi Alapból kapott kölcsönrel a sokgyermekes családok megkezdtek a családi házak építését.

Nagyszalonán tíz óra előtt zsidók nem mehetnek a piacra. Nagyszalonai város polgármestere, valamint a rendőrkapitányság falragaszokon adta hírül, hogy a piacon zsidók délelőtt 10 óra előtt nem jelenhetnek meg, nem vásárolhatnak, mert nagyobb tökével rendelkezésük, a piacra hozott készleteket összevásárolják és a fogyasztók elől elvonják. A rendelet azonnal életbe lépett.

A Vodka Nádor a szlovák gyorshadosztályhoz. A szlovák sajtóiroda jelentése szerint dr. Tiso államelnök a szlovák gyors divízió parancsnokának a hadosztály legutolsó fegyvertényeiért elismerését fejezte ki. Csatlós nemzetvédelmi miniszter a parancsnoknak és a harcoló katonáknak az eredményes októberi hadműveletekért szerencsekívánatait nyilvánította. A szlovák gyors divízió bátor magatartását német katonai részről is elismerték.

Orgonahangverseny a Kollégiumban

Antos Kálmán Európa-hírű orgonaművész, a szegedi Dóm főorgonavezetője november hó 7-én, d. u. 5 órakor a Kollégium oratóriumában rendezte gyönyörű műsorú orgonahangversenyét **Búza Gábor** negyedik művész közreműködésével. Debrecen zeneiért közönsége nagy érdeklődéssel várja ezt a ritka eseményt, mert ilyen nagyszabású orgonahangverseny Debrecenben több évtizede nem volt.

Jegyek a hangversenyre műsorral együtt 3, 2 és 1 pengő árban várhatóak a „Méliusz” könyvkereskedésben.

A hangverseny teljes jövedelme a Kollégium javát szolgálja.

SZÍNHÁZ

A Csokonai Színház igazgatósága kéri, hogy a november 3-ki operastre előjegyzett jegyeket esütörtök délig szíveskedjenek kiváltani, mert a nagy érdeklődésre tekintettel nines módjában a pénztárnak tovább fenntartani.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Október 28. szerda: Szép az élet. G-béret.
Október 29. esütörtök: Szép az élet. B-béret.
Október 30. péntek: Ven diófa. Propaganda munkaköltség.
Október 31. szombat délután: **Koncert.** Fülléres helyiárak.
Október 31. szombat este: **Legénybúcsú.** A-béret.
November 1. vasárnap délután: **Legénybúcsú.** Rendes helyiárak.
November 1. vasárnap este: **Legénybúcsú.** B-éretszímet.

Közgazdaság DEBRECENI ÁLLATVÁSAR

Sertés felhajtás 698, eladás 272, juh felhajtás 64, eladás 31. Sovány-sertés 200-320 fillér elősúly kilogrammonként. Választott malac párja 45-80 pengő.

Felhajtás 16 783, eladás 131 drb, szarvasmarha felhajtás 1080, eladás 617. Árak: vágó 120-315, silány 180-300, közepes 300-390-650, jó 650-1200, kocsi 1300-2000. P. II. rendű ökr 150, III. rendű ökr 130, II. rendű bika 145, III. rendű bika 125, II. rendű tehén 140, III. rendű tehén 120, II. rendű borjú 170, III. rendű borjú 150 fillér elősúly kilogrammonként. Az elősúlyból 8 százalék levonást eszközöltek. Az irányzat vonatott,

nagy jövő vár. Természetesen meg kell várunk a normális bekezdésnyelki elfővetelét, mert idegenforgalmi propagandát csak akkor lehet érdemes létesíteni, amikor a közlekedési és élelmiszeri lehetőségeknél semmi akadály nines és a szórakozás, sport és üdülés vágya rendez életkörülmények közt fejlődik ki az emberi lelkekben.

SPORT

LABDARUGAS

Ma állítja össze a svájcelak elleni válogatott a szövetségi kapitány. A valószínű csapatösszeállítás már adva van, érzésünk szerint azonban változni fog még a kapus: Tippiák Veesey — ha meggyőző addig. A vidéki támadósor minden bizonnyal marad.

A Matyas-csoport állása:

1. DVSC	6	5	1	—	29:10	11
2. Marosv. SE	6	5	—	1	26:14	10
3. Nagybánya	7	4	—	3	20:21	8
4. K. MÁV	6	3	1	2	14:11	7
5. K. Bástya	6	2	2	2	13:14	6
6. Sz. MÁV	7	3	—	4	18:20	6
7. B. Törökves	6	1	2	3	13:15	4
8. CSAK	6	1	2	3	11:25	4
9. MPMTE	6	—	—	6	11:22	—

A DVSC legközelebbi ellenfele a K. MÁV, a csoport egyik erős együttese. Tavaly emlékeztet, hogy a DVSC a K. MÁV-val szemben szenvedte el első vereségét. A mérkőzés Debrecenben lesz, tekintve, hogy a pályaválasztó jogot Telcsérték a csapatok, mert a K. MÁV most építi a pályáját.

A góllövőlista élein még mindig a szolnoki Laborez áll és erősen előrenyomult Kolláth, aki vasárnap hat gólt lőtt és ezzel egyéni csúcsot állított fel. Laborez után Jenőfi, Kolláth, Kovács II, Mézes, Bódola, Sárvári és Zsengeller következnek.

Husár vezeti a DVSC—K. MÁV mérkőzést. NB II mérkőzésen a jövő héten a debreceniek közül Farkas Iván fog szőhöz jutni.

A KAC megővja a NAC elleni mérkőzést Szegedi jogosulatlan szerepeltetése miatt. Emlékeztet, hogy a múlt héten a Ferencváros is övni akart, de azután úgy döntött, hogy mégsem öv, mert nem akarná esetleg a pályán elvesztett mérkőzést a zöldszatnalmal megnyerni. A Kolozsvár ügylatszik nem ilyen lovagias. Most érdekes kérdés vetődik fel ezzel az ügyvel kapcsolatban: Ha az övás jó, akkor nemcsak a KAC elleni, hanem a Ferencváros elleni két pontot is elvehetik a NAC-tól, ebben az esetben pedig egyúttal a bajnoki esélyeinek is vége.

Az NB II eheti legjobb hízenegrebe két DVSC-osatár került be, Serfőző és Sidlik. A tartalécsapatban helyett kapott Kaposi. Hm, hm. Hol van például a két nagybányai szőlő?

Markos levele a szövetségi kapitányhoz. A Bocskai volt válogatott játékos, aki jelenleg Aknaszafinán edző és játékos egyszemélyben, levelet írt Vághy Kálmán szövetségi kapitányuk, amelyben jelentette, hogy van egy rémek ajánlata a válogatott csapat jobbszélő posztjára. Ez a tipp Markos Imre. Edz, faramában van, nem éri magát öregnek stb. Láthatjuk, hogy Markos még mindig a régi szerény fiú. A kapitány egyébként válaszolt nekik és megköszönte az ajánlkőzást.

ATLETIKA

Szilágyi ma megkísérli a 20 kilométeres és egyórás csúcs megjavítását. Nemcsak országos, hanem világ csúcs is lebeg a kiváló futó szemé előtt mindkét távon. Az egyórás világlécsúcs évek óta fennáll, még Nuremi futotta annakidején. Csapár magyar csúcsa, mintegy 200 méterrel rosszabb nála. Sokan reménykednek hogy Szilágyinak a 20 kilométeres csúcs futása közben ezt is sikerül majd megjavítani, sőt a 15 kilométeres országos csúcsról is lehet beszélni.

Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kt. Felelős kiadó: Balogh István.

